

Boverket
remiss@boverket.se

Transportstyrelsens remissvar på Boverkets förslag till föreskrifter om krav på tomter m.m.

Sammanfattning

Transportstyrelsen kan inte tillstyrka förslaget till Boverkets föreskrifter om krav på tomter m.m. mot bakgrund av att föreskrifterna i flera fall behöver kompletteras. Transportstyrelsen anser det inte vara lämpligt att utelämna allmänna råd och eventuella hänvisningar till standarder som behövs för föreskrifternas tillämpning och verifiering.

Transportstyrelsens synpunkter

Transportstyrelsen kan inte tillstyrka förslaget till Boverkets föreskrifter om krav på tomter m.m. Transportstyrelsen har inget att erinra mot de föreskrifter där det inte föreslås ändringar eller att vissa allmänna råd lyfts upp till föreskrifter i förslaget, däremot anser myndigheten att föreskrifterna i flera fall behöver kompletteras med allmänna råd och eventuellt hänvisningar till standarder för att föreskrifterna ska kunna tillämpas och verifieras.

Genom att utelämna allmänna råd och hänvisning till standarder i föreskrifterna riskeras att samhällskrav som ska uppfyllas bedöms utifrån vad som anges i handböcker, branschstandarder eller branschöverenskommelser. För sådana informella ”samhällskrav” finns inte krav såsom extern remittering, som föreskrivs i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, eller anmälan till EU-kommissionen i enlighet med förordningen (1994:2029) om tekniska regler. Sådana informella regler riskerar därför att bli handelshindrande och fördyrande.

Om remitterat föreskriftsförslag beslutas riskerar tillämpningen av reglerna, och vad som accepteras som ett sätt att uppfylla en föreskrift, att i hög grad bero på vem som är byggherre, vem som har projekterat, samt i vilken kommun byggnadsverket uppförs. Utan tillhörande allmänna råd anser Transportstyrelsen att det blir otydligt för byggherrar, projektörer och

byggnadsnämnder vilka tekniska lösningar som kan antas uppfylla föreskriftskraven. Exempelvis anser myndigheten att det behövs förtydligande allmänna råd till föreskrifterna i 4 kap. Skydd mot olyckor för att dessa ska kunna tillämpas.

Transportstyrelsen anser att kravet i 2 kap. 4 § 1, om att gångvägar ska vara lätta att upptäcka och följa, är alltför vagt och därmed omöjligt att verifiera utan tillhörande allmänna råd. Myndigheten föreslår därför att det läggs till ett allmänt råd om kontrastmarkering, vilket är vad som avses enligt konsekvensutredningen. Myndigheten föreslår vidare att kravet på ledstång, i andra stycket, förtydligas så att det framgår att det är ett krav vid trappor och på annan plats än där det finns trappor. Det oklart om det med den föreslagna skrivningen alls får förekomma trappor på gångvägar som avses i 4 kap. 1 § mot bakgrund av den föreslagna bestämmelsen i 2 kap. 4 § om att gångvägar får luta högst 1:12.

Boverket har, mot bakgrund av samhällets kostnader för fallolyckor, i 4 kap. 1 § 2 föreslagit att krav på ledstång vid trappor och ramper istället ändras till krav på att gångvägar som avses i paragrafen ska ha balansstöd i form av ledstång om det behövs för att skydda mot fall. Eftersom fallolyckor kan inträffa även på andra platser än trappor och ramper framstår bestämmelsen som ett generellt krav på ledstång vid gångvägen. Ett så generellt krav på ledstång finner Transportstyrelsen olämpligt, då det skulle kunna utgöra hinder och fara för andra trafikanter i de fall det till exempel finns en gång- eller cykelbana som korsar gångvägen. En lång ledstång skulle också kunna försvåra framkomligheten för drift- och underhållsfordon, vilket potentiellt skulle kunna medföra att kravet blir kontraproduktivt om man vill minska andelen fallolyckor – i synnerhet vintertid. Transportstyrelsen avstyrker därför den föreslagna föreskriftsändringen och anser att den formulering som finns i allmänt råd till 12 § BFS 2011:5 ALM 2 om att det vid övriga nivåskillnader som kan innebära fallrisk bör finnas räcke eller något annat fallskydd, är bättre.

Enligt förslagets 4 kap. 2 § och 5 kap. 2 § ska skydd utformas så att barn inte kan ta sig förbi dem. Utan allmänna råd med rekommendationer om hur sådana skydd kan utformas anser Transportstyrelsen att dessa krav, förutom att de är svåra att verifiera, riskerar att bli a) fördyrande om en byggherre vill vara säker på att det absolut inte går att klättra över eller b) inte tillräckligt säkra. Det framgår inte heller av de föreslagna kraven att skydden ska utformas med hänsyn till exempelvis klämrisk eller risk för att barn fastnar, vilket myndigheten anser är en brist.

Enligt förslagets 5 kap. 4 § ska brunnar ha skydd utformade så att barn inte kan ta sig förbi dem och skydd i form av lock och galler ska ha betryggande hållfasthet. Det kan behöva förtydligas i förhållande till vad dessa lock och

galler ska ha en betryggande hållfasthet. Det är inte helt klart om hållfastheten avser barn eller också renhållningsfordon eller andra fordon som kör över ytan.

Transportstyrelsen anser att det i 2 kap. 5-6 §§ bör förtydligas vilka minimimått som är aktuella för angörings- respektive parkeringsplatser eller åtminstone vilka fordonsmått som också ska vara dimensionerande.

Transportstyrelsen anser att bestämmelsen i 1 kap. 3 §; som låter en byggherre själv bedöma om en mindre avvikelse kan göras från föreskriftskraven, bör tas bort. Transportstyrelsen bedömer att bestämmelsen strider mot regeringsformen. Det finns ingen möjlighet för en myndighet att föreskriva att en enskild som ska tillämpa reglerna får göra mindre avvikelser från en föreskrift, utan att precisera vad som är en mindre avvikelse, då det därigenom framstår som att det är ett bemyndigande som ges att göra avvikelser.

Slutligen anser Transportstyrelsen att Boverket bör överväga att samla byggreglerna i en enda författning istället för att ha en författning för varje tekniskt egenskapskrav. Den lösningen försämrar överblicken över samtliga tekniska egenskapskrav på byggnader samt medför att exempelvis kraven på byggprodukter och material, projektering och utförande samt kontroll måste återges i flera författningar. I den nu föreslagna författningen om krav på tomter blir det också otydligt vad som i 2 kap. 1 och 3 §§ avses med tomter "som ska vara tillgängliga och användbara". Här behövs rimligen en hänvisning till den författning i vilken det framgår vilka tomter som ska vara tillgängliga och användbara.

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschef Pär Norling. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog sektionschef Johan Båging, jurist Jonas Malmstig, utredare Björn Mattsson och utredare Karin Edvardsson, den senare föredragande.